

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kehtestas 12. märtsi 2020. a korraldusega nr 76 Eestis eriolukorra. Eriolukorra lahendamiseks kehtestasid Vabariigi Valitsus ja eriolukorra juht eriolukorra meetmed, mille eesmärk oli tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 epideemilist levikut. Vabariigi Valitsuse kehtestatud eriolukord lõppes 17. mail 2020. a.

Eriolukorra lõppedes kehtestas Vabariigi Valitsus liikumisvabaduse ning avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise piirangud, mille eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Välisministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Riigikantselei ametnikud.

2. Korralduse sisu

Käesoleva Vabariigi Valitsuse korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ (edaspidi *korraldus nr 282*).

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõike 2 sissejuhatava lauseosa ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 2 punkti 3, lõike 5 punkti 3 ning lõiget 8.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Käesoleva korraldusega kehtestavate piirangute lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See tähendab, et viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu. Viirus levib kiiremini halvasti ventileeritud siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaelistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

12. jaanuari 2021. a seisuga lisandus Eestis kokku 3823 SARS-CoV-2 testi tulemust, millest 335 ehk 8,76% olid positiivsed. Kokku on sama päeva seisuga kinnitatud Eestis 684 214 laboratoorset testi, millest 34 138 ehk 5,0% on positiivse tulemusega.

12. jaanuari 2021. a kella 07.00 seisuga oli Eestis haiglaravil haiglate edastatud andmete põhjal 409 patsienti, kellest juhitalval hingamisel 26 patsienti. Sama päeva seisuga lisandus ööpäeva jooksul 5 surmajuhtumit. Kokku on Eestis surnud 292 koroonaviirusega nakatunud inimest. 12. jaanuari 2021. a seisuga on viimase 14 päeva jooksul tehtud testide seast osutunud positiivseks kokku 7840 testi, mis teeb suhtarvuks 100 000 elaniku kohta 590,68, ning viimase seitsme

päeva jooksul tehtud testide seast vanuserühmas 65 ja vanemad on osutunud positiivseks kokku 921 testi, mis on 21,95% kõigist sama perioodi nakatunutest.

Inimeste liikumine üle Eesti piiri on märgatavalt vähenenud, kuid siiski jäänud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 epideemilise leviku olukorras märkimisväärseks. Tallinna lennujaamas maandub iga päev keskmiselt *ca* 600 reisijat ja nendest suurem osa teeb saabudes koroonaviiruse SARS-CoV-2 PCR testi. Vastavalt Terviseameti 12. jaanuari 2021. a andmetele registreeriti 2021. a 1. nädalal 96 Eestisse sissetoodud haigusjuhtu, nende osakaal moodustas 2,2% üldarvust (2020. aasta 53. nädalal vastavalt 3,2%). 2021. a esimese nädala sissetoodud haigusjuhud on seotud reisimisega 18 riigis. Kõige rohkem haigusjuhte on sisse toodud Venemaalt (37), Soomest (21) ja Suurbritanniast (8).

23. detsembril 2020. a kehtestati korraldusega lisapiirangud isikutele, kes saavad Eestisse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist, kuna viimases on levinud üks paljudest koroonaviiruse SARS-CoV-2 mutatsioonidest (B.1.1.7.), mille puhul on eristuv selle genoomis olev suhteliselt suur mutatsioonide arv (23). Nimetatud mutatsioon on enim levinud Inglismaa kaguosas, kus samal ajal on tuvastatud haigestumuse kasv. Kuna uue viiruse tüve omaduste kohta on palju veel kinnitamata ja ka ebaselget infot, sealhulgas viiruse leviku kiiruse ja haigestumise tõsiduse kohta, kehtestati 23. detsembril 2020. a nakatumise kiire tõusu vältimiseks ennetava meetmena Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatele senisest rangemad piirangud, mille kohaselt isik, kes saabub Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist, peab Eestisse saabumisest 14 kalendripäeva jooksul viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

Lisaks tuleb arvestada, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatele otselendudele kehtestatud piirang lõppes 31. detsembril 2020. a, mistõttu on põhjendatud lisanduvate usaldusmeetmete kehtestamine Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile, kus on tuvastatud SARS-CoV-2 uus nakkuslikum tüvi.

Käesoleva korraldusega ei kehtestata Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist riiki saabujatele uusi lisapiiranguid, vaid ühtlustatakse seniseid tingimusi võrreldes teiste gruppidega.

Enne riiki saabumist SARS-CoV-2 PCR testimise kohustuse on kehtestanud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatele mitmed Euroopa Liidu riigid. Siinjuures nõuavad Küpros, Tšehhi, Saksamaa, Taani, Kreeka, Iirimaa, Island, Itaalia, Leedu Norra, Rumeenia ja Slovakkia nii testi kui ka eneseisolatsiooni. Samas ei ole tõendatud, et lisaks tüve suuremale nakkuslikkusele oleks selle muud omadused erinevad SARS-CoV-2 muudest mutatsioonidest, mh ei ole tuvastatud, et sümptomite teke, haigestumine ja nakkuslik periood oleksid pikemad kui muudel tüvedel. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatele on eri riikides erinevad eneseisolatsiooniperioodid. 10-päevane eneseisolatsiooniperiood on Bulgaarial, Horvaatial, Šveitsil, Soomel, Ungaril, Poolal ja Sloveenial, 14-päevane eneseisolatsioon omakorda Iirimaal, Islandil, Itaalias, Maltal, Rumeenias ja Slovakkias.

Arvestades SARS-CoV-2 uue tüve võimalikku kiiret levikut, võib selle laialdane levik suurendada väga lühikese aja jooksul haiglaravi vajavate haigestunute arvu, mis ohustab Eesti juba ülekoormatud tervishoiusüsteemi toimepidevust veelgi. Sellest tulenevalt ning põhjusel, et SARS-CoV-2 uus tüvi levib praegu tõendatult kõige laialdasemalt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis, peavad isikud, kes saavad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist

Eestisse, tegema endiselt enne riiki saabumist testi, et tagada oma nakkusohutus, ning viibima saabumise järel oma elukohas või püsivas viibimiskohas 10 kalendripäeva. Vastavalt NETSi § 28 lõikele 3 võib testist keeldujale kohaldada NETS § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud meetmeid ja piiranguid. Isolatsiooniaja lühendamine varasemalt 14 päevalt 10 päevale on põhjendatud, kuna praeguseks ei ole tõendatud, et lisaks tüve suuremale nakkuslikkusele oleks selle muud omadused erinevad SARS-CoV-2 muudest mutatsioonidest, mh ei ole tuvastatud, et sümptomite teke, haigestumine ja nakkuslik periood oleksid pikemad kui muudel tüvedel. Lisaks nähakse ette muudatus, mille kohaselt vabastatakse testimise kohustusest lapsed, kes on alla 12 aasta vanused. Kehtiva korralduse kohaselt on vabastatud lapsed, kes on vähemalt 10-aastased. Samas 10-päevane eneseisolatsioonikohustus ning võimalus seda lühendada kahe negatiivse testitulemuse järel jääb kehtima ka alla 12-aastastele. Kohustuslikust testimisest vabastamise piirvanuse arvestamisel võetakse arvesse Maailma Tervishoiuorganisatsioon ja UNICEF soovitusi, mille kohaselt, kuigi tõendusmaterjal on piiratud, võib noorematel kui 12-aastastel lastel olla väiksem vastuvõtlikkus nakkusele kui täiskasvanutel. Olemasolevad andmed näitavad, et see võib varieeruda vastavalt lapse vanusele^{1,2}. Andmed seroepidemioloogiast ja viiruse ülekandumise uuringutest näitavad, et teismelistel võib olla aktiivsem roll viiruse edasilevikul kui noorematel lastel³. Laste puhul on hetkel kehtiv soovitus suunata nad testimise sümptomite ilmnemisel või vastava eraldiseisva vajaduse tekkimisel.

Korraldusega muudetakse vastavalt teadusnõukoja ning Terviseameti soovitustele nakatumise maksimaalset määra, mille puhul ei ole vähemalt viimased 10 päeva Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonnas, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis või Andorra Vürstiriigis, Monaco Vürstiriigis, San Marino Vabariigis ja Vatikani Linnriigis (Püha Tool) viibinud ja Eestisse saabuval isikul kohustust eneseisolatsioonis viibida või läbida isolatsiooniperioodi lühendamiseks testimine. Korraldusega määratakse varasema maksimaalse 50 nakatunu 100 000 elaniku kohta viimase 14 päeva jooksul asemel piirmääraks 150 nakatunut 100 000 elaniku kohta viimase 14 päeva jooksul. Siinjuures tuleb arvestada, et kui riigi, millest saabutakse, nakatumine on alla 150 juhtumi 100 000 elaniku kohta viimase 14 päeva jooksul, on tõenäoline, et iga 1000 reisija kohta on nakatunud isikuid 1-2, mis on väike risk, arvestades tõusnud nakatumisnäitajaid nii Eestis kui ka Euroopas üldiselt. Muudatuse tegemisel on arvestatud ka Euroopa Liidu Nõukogu 12. oktoobri 2020. a soovitusena nr 11689/1/20⁴, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi

¹ Goldstein E, Lipsitch M, Cevik M. On the effect of age on the transmission of SARS-CoV-2 in households, schools and the community. medRxiv. 2020.

² Viner M, Mytton O, Bonnell C, et al. Susceptibility to and transmission of COVID-19 amongst children and adolescents compared with adults: a systematic review and meta-analysis. medRxiv. 2020.

³ Goldstein E, Lipsitch M, Cevik M. On the effect of age on the transmission of SARS-CoV-2 in households, schools and the community. medRxiv. 2020; Viner M, Mytton O, Bonnell C, et al. Susceptibility to and transmission of COVID-19 amongst children and adolescents compared with adults: a systematic review and meta-analysis. medRxiv. 2020; Fontanet A, Tondeur L, Madec Y et al. Cluster of COVID-19 in northern France: A retrospective closed cohort study. medRxiv. 2020; Stringhini S, Wisniak A, Piumatti G, et al. Seroprevalence of anti-SARS-CoV-2 IgG antibodies in Geneva, Switzerland (SEROCoV-POP): a populationbased study. Lancet. 2020;396(10247):313-9. Epub 2020/06/15. Annex: Advice on the use of masks for children in the community in the context of Covid-19; Public Health England. Weekly Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Surveillance Report. Summary of COVID-19 surveillance systems. 2020; Streeck H, Schulte B, Kümmerer B, et al. Infection fatality rate of SARS-CoV-2 infection in a German community with a superspreading event. medRxiv. 2020 (<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.05.04.20090076v2> accessed 20 August 2020); Shakiba M, Nazari S, Mehrabian F, et al. Seroprevalence of COVID-19 virus infection in Guilan province, Iran. medRxiv. 2020 (<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.04.26.20079244v1> accessed 20 August 2020); Lu Y, Li Y, Deng W, et al. Symptomatic Infection is Associated with Prolonged Duration of Viral Shedding in Mild Coronavirus Disease 2019: A Retrospective Study of 110 Children in Wuhan. *Pediatr Infect Dis J*. 2020;39(7):e95-e9. Epub 2020/05/08

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11689-2020-REV-1/et/pdf>

vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel, mille kohaselt nakatumisnäitajat 150 juhtumit 100 000 kohta viimasel 14 päeval on pidanud ka Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) ohutu reisimise piirmääraks. Korraldusega ei muudeta kolmandatele riikidele, sh Euroopa Liidu rohelises nimekirjas olevatele riikidele kehtestatud vastavaid piirmäärasid, võttes arvesse, et suure osa kolmandate riikide puhul puudub võrreldav ning usaldusväärne andmestik, et tagada nakatumisnäitaja võrreldavus Euroopa Liidu vastavate näitajatega, ning ülejäänud riikide puhul tuleb arvestada, et Eestisse ei saabuta vahetult kolmandast riigist, mis suurendab nakatumisohtu reisi vältel, mistõttu on eneseisolatsiooni ning testimise rakendamiseks ettenähtud piirmäära konservatiivsem tase põhjendatud.

Lisaks kehtestatakse korraldusega isikutele, kes saavad eelnimetatud kõrge nakatumise tasemega riikidest, eneseisolatsiooni ennetähtaegse lõpetamise eelduseks riiki saabumise eelne testimiskohustus. Muudatuse kohaselt kehtib jätkuvalt kõikidele isikutele, kes saavad kõrge nakkusriskiga riikidest, kohustus viibida eneseisolatsioonis 10 päeva pärast riiki saabumist, kuid isolatsiooniperioodi lühendamiseks tuleb end testida kuni 72 tundi enne riiki saabumist ning kuuendal päeval pärast nimetatud testi testida end Eestis. Kui mõlema eelnimetatud testi tulemused on negatiivsed, on võimalik isikul eneseisolatsioon lõpetada enne 10. päeva. Jätkuvalt jääb kehtima ka võimalus teha test vahetult Eestisse saabumise järel, mille järel on samuti võimalik eneseisolatsiooni lühendada testiga, mis on tehtud mitte varem kui 6 päeva pärast esimest testi ning millest mõlemad peavad olema negatiivsed. Vastavalt NETS § 28 lõikele 3 on testimisest keeldumisel õigus kohaldada isikute suhtes NETS § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud meetmeid ja piiranguid.

Testimisnõude kehtestamisega on võimalik Vabariigi Valitsust nõustava teadusnõukoja hinnangul pidurdada uute tüvede riiki toomist ning kontrollida seeläbi võimalikke puhanguid, isoleerida haigestunud, mh uute viiruse tüvedega haigestunud, võimalikult varakult ning teha tõhusamalt kindlaks uusi SARS-CoV-2 variatsioone.

Terviseameti andmetel on sissetoodud COVID-19 haigusjuhtudest pooled asümptomaatilised. Kõigist vaadeldud sissetoodud juhtudest 15% ning sümptomaatilistest juhtudest ligi 30% haigestusid ja neil avaldusid sümptomid juba enne riiki sisenemist. Kui nende isikute haigestumine oleks tuvastatud kuni 72 h enne riiki sisenemist tehtava testiga, oleks saanud vähendada ohtu nakkuse edasi kandumiseks ühissõidukites (buss, lennuk, laev vm) olevatele kaasreisijatele. Samuti oleks saanud vältida haiguse sissetoomist ja selle kohapealse leviku ohtu. Lähtuvalt sellest on riiki saabumise eelne testimine tõhus meede nakkuse leviku piiramiseks.

Terviseameti andmetel avaldub 96% sissetoodud juhtudest haigus esimese 7 päeva jooksul ja 6 päeva jooksul 94%. Senise teadmise põhjal võib SARS-CoV-2 viirus olla ninaneelust tuvastatav juba ca 2 päeva enne sümptomite teket (nn eelsümptomaatilised isikud). Seega võimaldab 6. ja 7. päeval tehtud analüüs tuvastada ka need isikud, kelle haigestumine avaldub 7.–8. või 8.–9. päeval. Lähtuvalt sellest on isikute mitte varem kui 6. päeval pärast esimese testi tegemist korduvtestimise koos piiriületuse eelse testimisega eneseisolatsiooni lõpetamiseks piisavalt usaldusväärne meede, et tagada rahvatervise kaitse eesmärgid.

Lisaks sellele, et riiki sisenemisele eelnevalt tehtud test vähendab uute juhtumite Eestisse sissetoomise ohtu, vähendab muudatus Eesti testimiskoormust ja isolatsiooni lühendada soovivate isikute ooteaega.

Peale Eesti on sarnase nõude 72 tundi enne riiki saabumist läbida SARS-CoV-2 PCR testimine ning võimalus siseneda riiki juhul, kui nimetatud test on negatiivne, kehtestanud näiteks Belgia Kuningriik, kes nõuab kõrge nakkusriskiga riikidest saabuvatelt mitteresidentidel kuni 72 tundi enne reisi PCR testi ning saabumise 7. päeval testi ja residentidelt testi saabumise 1. ja 7. päeval. Nimetatud nõuetele lisandub ka kohustus jääda 7 päevaks eneseisolatsiooni. Samuti nõuavad 72 tundi enne riiki saabumist testimist muu hulgas Belgia, Hispaania, Holland, Itaalia, Kreeka, Küpros, Malta, Norra, Portugal (Madeira ja Assooride autonoomsetesse piirkondadesse sisenedes), Slovakkia, Prantsusmaa (ainult EL välistele riikidele), Taani, Tšehhi. Eelneva testi nõuet kombineeritakse eneseisolatsioonikohustusega.

Nimetatud võimalus eneseisolatsiooni enne tähtaega lühendada kehtib ka Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatele. Viimaste kohta tehakse ka muudatus kehtivast korrast ning võimaldatakse ühe negatiivse testitulemuse järel isikutel osaleda vältimatutel perekondlikel sündmustel. Keeld vältimatuid tööülesandeid täita jääb endiselt kehtima. Samuti kehtivad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujatel erisused isikutele, kellele ei eneseisolatsiooninõuet ega viimasest lähtuvat testimiskohustust ei rakendata, mh nt diplomaadid, rahvusvahelise sõjalise koostöö raames saabuvad isikud, isikud, kes läbivad riiki transiidil jne.

Selguse huvides ühtlustatakse testi tegemise aeg ka Eesti, Läti, Leedu ning Soome vahelisel liikumisel kehtivate nõuetega eneseisolatsiooni ennetähtaegseks lõpetamiseks ning asendatakse kehtiv nõue teha test kuni 48 tundi enne riiki saabumist nõudega teha test kuni 72 tundi enne riiki saabumist. Kehtestades nõude, mh läbivalt ühtse nõude, et test tuleb teha kuni 72 tundi enne riiki saabumist, on tagatud isikutele mõistlik aeg testi tegemiseks, mis suurte riikide või ka puhkepäevade tõttu ei oleks võimalik näiteks 48 tunni jooksul, ning maandab optimaalselt nakatumise riski reisi ajal, muu hulgas seetõttu, et nakkusele omased sümptomid tekivad haigestunute keskmiselt 1-2 päeva enne positiivse testitulemuse andmist. Siinjuures ei muudeta korraldusega seni kehtestatud erisusi isikutele, kellel on eelnimetatud piirkonna siseselt õigus reisida piiranguteta, isolatsiooni- ja testimiskohustusega. Erisused on põhjendatud, kuna liikumisvabaduse piirangu kohaldamata jätmine või liikumiskiirangu lõpetamise eripärased tingimused on jätkuvalt piiritletud väga konkreetsel alal piiratud liikumisega üksnes nende riikide vahel eelkõige sotsiaal-majanduslikel põhjustel, võimaldades lihtsustatult näiteks piiriülest töötamist. Lahkudes eelnimetatud riikide territooriumidelt, kohalduvad isikule liikumisvabaduse piirang vastavalt korralduse teistele punktidele. Balti riikide ning Soome vahel on erandid kehtestatud vastastikkuse alusel, et tagada regionaalse majanduse jätkusuutlikkust. Riikide vahel toimub regulaarne ja pidev infovahetus, sh välisministrite ja tervishoiuministrite tasemel, mis on lisameede, et tagada piisav eelhoiatust ja riskide piisav maandamine.

Vastavalt Terviseameti 12. jaanuari 2021. a andmetele registreeriti 2021. a 1. nädalal 96 sissetoodud haigusjuhtu, nende osakaal moodustas 2,2% üldarvust (2020. aasta 53. nädalal vastavalt 3,2%). 2021. a esimese nädala sissetoodud haigusjuhud on seotud reisimisega 18 riigis. Kõige rohkem haigusjuhte on sisse toodud Venemaalt (37), Soomest (21) ja Suurbritanniast (8). Lisaks on Lätist sisse toodud 4 juhtu ning Leedust ei ole nimetatud perioodil ühtegi registreeritud juhtu sisse toodud. Siinjuures ei toodud 2020. aasta 53. nädalal Leedust viirust Eestisse mitte ühtegi korda ja Lätist toodi 2 korral.

Eneseisolatsiooni lühendamisel arvestatakse vaid teste, mis on tehtud RNA määramisel PCR meetodil ning mille tegemist ning negatiivset tulemust suudab isik tõendada väljavõttega testi tulemusest, mis on ladina või slaavi tähestikus, eesti, vene või inglise keeles ning millele on

märgitud testi tegemise koht, aeg, tegija ning viimase rekvisiidid, testi meetodika (PCR) ning testi tulemus. Teisele testile registreerimiseks saavad piirületajad pöörduda avaliku testimise kõnekeskusesse.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 1 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 preambul ning lisatakse korralduse kehtestamise alusena NETS § 28 lõike 2 punkt 3, mille kohaselt võib nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks nõuda inimeste terviseuuringute korraldamist ja nakkushaiguse diagnoosimist või selle korraldamist. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt võib terviseuuringuks ja nakkushaiguse diagnoosimiseks kohustada isikuid, kes asuvad haiguskoldes või piirkonnas, kus on oht haiguskolde tekkimiseks, ja nendega seotud nakkuskahtlaseid isikuid.

Muudatus on vajalik, kuna korralduse kohaselt peavad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist Eestisse saabuvad isikud tegema kuni 72 tundi enne Eestisse saabumist või viivitamata Eestisse saabumise järel SARS-CoV-2 testi.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 2 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 punktid 1¹–3.

Korralduse nr 282 punktis 1¹ tehakse muudatus isiku osas, kes ületab riigipiiri Eestisse sisenemise eesmärgil ning saabub Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist. Edaspidi on selline isik kohustatud 10 kalendripäeva jooksul viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Kui isik soovib sellest kohustusest vabaneda, siis peab ta täitma nõudeid, mis on sätestatud korralduse nr 282 punktis 2. Nimetatud isikute suhtes muutub regulatsioon soodsamaks kui kehtivas korralduses. Lisaks muudetakse viimases lauses testimise kohustuse iga. Edaspidi on SARS-CoV-2 testi tegemise kohustusest vabastatud alla 12-aastased lapsed.

Korralduse nr 282 punktis 2 ühtlustatakse eneseisolatsiooni reegleid ja aluseid, mille puhul 10-kalendripäevast eneseisolatsiooni ei kohaldata. Alapunktis 1 sätestatakse võimalus teha kuni 72 tundi enne Eestisse saabumist SARS-CoV-2 test, mille tulemus peab olema negatiivne, ja isik saab teha Eestisse saabumise järel mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tulemuse teadasaamist teise COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi. Samuti sätestatakse, et teise testi tegemise aeg võib olla kuuendal päeval, mis on võrreldes kehtiva õigusega isikute suhtes soodsam. Alapunktis 2 sätestatakse samad alused, kui isik ei ole enne Eestisse saabumist testi teinud. 6-päevast perioodi hakatakse arvutama esimese testi tegemisele järgnevast päevast (testi tegemise päev on päev 0), mis tähendab, et kui näiteks esmaspäeval teha test, siis on korduvtest võimalik teha pühapäeval, ning kui viimase tulemus on negatiivne, eneseisolatsioon lõpetada.

Korralduse nr 282 punktis 3 täpsustatakse sissejuhatavas lauses viiteid isikute ringile, kes võivad lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast, kui nad järgivad Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtavad kasutusele kõik võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ning kui esinevad punkti 3 alapunktides sätestatud asjaolud. Punktide liigendust täiendatakse nii, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist saabujale tekib õigus osaleda vältimatul perekondlikul sündmusel, kui ta on teinud riiki saabumise järel vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne. Isik peab elu- või viibimiskohast lahkudes järgima Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ning võtma kasutusele kõik meetmed, et viiruse levikut tõkestada. Õigus lahkuda elu- või viibimiskohast laieneb isikutele, kes täidavad tööandja otsusel ülesandeid, mis on vältimatult vajalikud, mis tähendab, et

tööandja peab igal üksikul juhul kaaluma, kas nt riskiriigist saabunud isik peab kindlasti tööülesandeid täitma, selleks füüsiliselt töökohal olema või on võimalik töö selliselt ümber korraldada, et isik saab olla kodutööl. Tööandja peab hindama isiku tööle lubamisel võimalikku kollektiivi haigestumise riski ja võtma kasutusele kõik meetmed, et seda vältida. Töötamise lubamisel tuleb nii tööandjal kui ka töötajal võtta kasutusele kõik meetmed, et ennetada võimalikku viiruse levikut, muu hulgas näiteks viia miinimumini kontakt teiste isikutega või kasutada isikukaitsevahendeid. Tööandjal tuleb silmas pidada, et ka nimetatud juhtudel laienevad tööandjale töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevad tööandja õigused ja kohustused, muu hulgas viimases sätestatud kohustus tagada tööohutus ning tervisekontrolli tegemine. Sõltumata töötamise liigist või vormist, on tööülesannete täitmise eelduseks, et töötaja teeb vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi ning selle testi tulemus on negatiivne, ning tööandja võib ja peab rakendama vajaduse korral lisanduvaid usaldusmeetmeid, et riske maandada. Tööle tohib isik minna siis, kui ta järgib kõiki Vabariigi Valitsuse kehtestatud nõudeid viiruse leviku ennetamiseks ning võtab kasutusele kõik meetmed võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

Testina, millega on võimalik täita vältimatuid tööülesandeid või osaleda vältimatul perekondlikul sündmusel, läheb arvesse nii test, mis on tehtud kuni 72 tundi enne riiki saabumist, kui ka test, mis on tehtud Eestisse saabumise järel, tingimusel, et testi tulemus on negatiivne. Selliseks erakorraliseks ja vältimatuks perekondlikuks sündmuseks võib olla näiteks matus, pereliikme raske haigestumine vms. Siinjuures tuleb arvestada, et test ei pea tingimata olema tehtud vahetult riiki saabumise järel, vaid kui isik on eneseisolatsioonis ning tekib vältimatu vajadus tööülesannet täita või perekondlikul sündmusel osaleda, võib testi teha ka hilisemal ajal eneseisolatsiooniperioodi vältel. Nii vältimatu tööülesande täitmise kui ka vältimatul perekondlikul sündmusel osalemise puhul tuleb tagada, et viiruse leviku risk on minimeeritud. Näiteks on võimalik erakorralisel sündmusel osaledes vältida lähikontaktsust suure hulga inimestega, hoida distantsi inimestetega, kes ei ole välisriigist saabuja leibkonnast, viia tegevusi võimalikult suurel määral ellu ka näiteks välistingimustes, puutuda kokku vaid oma leibkonna liikmetega. Olukord erineb teistest riikidest saabuvate inimeste tööle lubamisest, kus üldjuhul puutub inimene tööl kokku laiema ringi inimestega. Erandit ei laiendata seetõttu tööandja otsusel tööle lubamisele.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 3 tunnistatakse kehtetuks korralduse nr 282 punkt 3¹, sest käesoleva korraldusega viiakse kõik elukohast või viibimiskohast lahkumise alused ühte punkti (punkti 3). Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist Eestisse saabunud tekib korralduses sätestatud tingimuste täitumisel õigus osaleda vältimatul perekondlikul sündmusel, kui ta on teinud riiki saabumise järel vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 4 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 punkt 4, mis muudetakse palju loetavamaks ning kaotatakse ristviited Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldusele nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“. Selles korralduses toodud isikute sihtrühmad sätestatakse edaspidi korralduses nr 282. Rõhutatakse üle ning selgitatakse korralduses juba hetkel kehtivat põhimõtet, et korralduse punkti 4 alapunktides 3–8 nimetatud isikud võivad Eesti Vabariiki ilma kohustusliku eneseisolatsioonita sisendada sõltumata nende lähteriigi nakkusnäitajast tööülesande täitmise eesmärgil. Näiteks peetakse siin silmas olukorda, kus kaubaveoga seotud isik täidab oma tööülesannet, st toimetab Eestisse kaupa. Samas ei ole kaubaveoga seotud isik vabastatud eneseisolatsioonist, kui ta saabub Eestisse puhkusele või muudel tööülesannetega mitteseotud eesmärkidel. Lisaks tehakse nimetatud

punktis keelelisi parandusi. Näiteks punkt 9 sätestab, et punktides 1–3 sätestatud ei kohaldata haiguse tunnusteta isikute suhtes, kes kasutavad Eesti Vabariigi territooriumi viivitamata läbimise eesmärgil transiidiks. Transiidiks loetakse korralduse nr 282 tähenduses olukorda, kus isik ei viibi kauem kui 72 tundi Eestis. Täiendavalt tehakse leevendusi piirangutes, mis puudutavad juba käesoleva korralduse seletuskirjas sätestatud põhimõtteid, näiteks ei kohaldata korralduse punktides 1–3 sätestatud piiranguid isiku suhtes, kellel on Eesti Vabariigi kodakondsus, Eesti Vabariigi elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eesti Vabariigis, ning isiku suhtes, kes saabub Eesti Vabariiki Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist ja kes on järjest viimase 10 päeva jooksul viibinud Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigis, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis või Andorra Vürstiriigis, Monaco Vürstiriigis, San Marino Vabariigis ja Vatikani Linnriigis (Püha Tool), juhul kui nimetatud riigi viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 150-ga või väiksem sellest. Kehtiva korralduse kohaselt on nimetatud piirväärtus 50.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 5 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 punktid 4²–4³.

Korralduse nr 282 punktis 4² ühtlustatakse 14 päeva kumulatiivsete testide arvu 100 000 elaniku kohta põhimõtet isikute suhtes, kes on haiguse tunnusteta ja kes on järjest viimase 10 päeva jooksul viibinud Leedu Vabariigi, Läti Vabariigi, Soome Vabariigi või Eesti Vabariigi territooriumil ning saabunud Leedu Vabariigist, Läti Vabariigist või Soome Vabariigist Eesti Vabariiki, juhul kui nimetatud riikide viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 150 ning kui isik on teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või on teinud testi viivitamata Eestisse saabumise järel ja selle tulemus on negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadaasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas. Välisministeerium avaldab teabe riikide nakatumisnäitajate kohta oma veebilehel.

Korralduse nr 282 punktis 4³ tehakse tehnilisi parandusi ning parandatakse seoses käesoleva korraldusega viiteid õigetele sätetele. Samuti jääb kehtima Valga-Valka erand, mille kohaselt tagatakse Valga ja Valka elanikele, kes ületavad Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelist riigipiiri tavapärase elukorralduse raames.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 6 tunnistatakse kehtetuks korralduse nr 282 punkt 4⁴, sest selles sätestatud sisuline põhimõte on edaspidi sätestatud punktis 4².

Korralduse punkti 1 alapunktiga 7 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 punkt 4⁵, milles tehakse tehnilisi parandusi ning parandatakse seoses käesoleva korraldusega viiteid õigetele sätetele.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 8 asendatakse punktis 6 tekstiosa „Punktides 1, 1¹ ja 2 sätestatud“ tekstiosaga „Punktides 1–3 sätestatud“. Tegemist on tehnilise täpsustusega ning asendatakse viited õigetele sätetele. Muudatuse kohaselt ei ole haiguse tunnusteta isik, kes osaleb korralduse nr 282 punktis 7 nimetatud avalikul üritusel esinejana või on ürituse läbiviimisega otseselt seotud või kes osaleb spordivõistlusel või -üritusel sportlasena, sportlase meeskonna liikmena või on otseselt seotud spordivõistluse või -ürituse läbiviimisega, kohustatud täitma eneseisolatsiooni, testimise või punktis 3 sätestatud muid liikumisvabaduse piiranguid.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 9 sätestatakse rakendussäte isikute kohta, kes saavad Eestisse ajavahemikul 15. jaanuarist kuni 17. jaanuarini 2021. a (kaasa arvatud). Nende isikute suhtes ei rakendata korralduse punkti 2 alapunkti 1, välja arvatud isikud, kes saavad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist. Sätte eesmärk on tagada paindlikus isikute puhul, kes ei ole jõudnud enne Eestisse saabumist testi teha, nemad saavad teha esimese testi ainult Eestis.

Korralduse punktiga 2 nähakse ette korralduse jõustumine 15. jaanuaril 2021. a.

Korralduse punktis 3 nähakse ette korralduse avaldamine Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Taimar Peterkop
Riigisekretär

13. jaanuar 2021. a